

עת"א 68923/06/17 - יצחק (איציק) דיאבילה, נגד שרות בתי הסוהר- מחלקת האסיר - זימונים, מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בנצרת בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"א 68923-06-17 דיאבילה(אסיר) נ' שרות בתי הסוהר-מחלקת האסיר - זימונים

בפני	כבוד השופט יוסף בן-חמו
העותר	יצחק (איציק) דיאבילה,
נגד	
המשיבים	1. שרות בתי הסוהר-מחלקת האסיר - זימונים 2. מדינת ישראל

החלטה

בפני עתירת אסיר נגד ההחלטה המנהלית אשר דחתה את בקשתו לשילוב בסבב חופשות בנימוק כי הוא אינו עומד בתנאי הסף.

המחלוקת בין הצדדים נוגעת לפרשנותו של סעיף יז' של פרק ג' ל"פקנ"צ החופשות" 04.40.00, שעניינו "תקופת מאסר מינימלית".

סעיף יז' 1 קובע כי ניתן לשקול הוצאת אסיר לחופשה רק לאחר שריצה **רבע (1/4)** מתקופת מאסרו ולא פחות מחודשיים, ויתרת מאסרו עד לסיום 2/3 מתקופת המאסר לא תעלה על 15 חודשים.

סעיף יז' 2 קובע כי על אף האמור בס"ק (1), אסיר המרצה את מאסרו השלישי וטרם חלפו שבע שנים מסיום ריצוי מאסרו הקודם, הוצאתו לחופשה תישקל רק לאחר שריצה **מחצית (1/2)** מתקופת מאסרו.

עובדות מוסכמות

- העותר הינו אסיר פלילי אשר נדון למאסר לתקופה מצטברת של 6 שנים ו- 3 חודשים במס' תיקים פליליים.
- העותר נדון לראשונה לעונש מאסר של 10 חודשים, אותם סיים לרצות ביום 27/8/12.
- העותר נדון למאסר (**שני**) ביום 22/2/16, אז נגזרו עליו 43 חודשי מאסר, לאחר שהורשע בעבירות של שוד בנסיונות מחמירות, קשר לביצוע פשע והפרת הוראה חוקית.

- תוך כדי ריצוי המאסר השני, נדון העותר ביום 5/4/16 לתקופת מאסר **שלישית** של 36 חודשים בגין עבירות סמים. מתוך תקופת המאסר שנגזרה עליו, 32 חודשים נגזרו במצטבר והיתר בחופף.
- ביום 22/6/16 נגזרו על העותר 6 חודשי מאסר (מאסר **רביעי**) לריצוי בחופף.
- ביום 21/3/17 נגזרו על העותר עונש מאסר של 3 חודשים (מאסר **חמישי**) לריצוי בחופף.
- המאסרים השלישי, הרביעי והחמישי נגזרו עליו במהלך תקופת ריצוי מאסרו השני, בגין עבירות שביצע בטרם נגזר עונשו למאסר השני.
- העותר טוען כי בנסיבות המפורטות, יש לנהוג כלפיו כמי שמרצה מאסר שני ועל כן תקופת המינימום בעניינו צריכה להיות 1/4. המשיבה טוענת כי מדובר במאסר חמישי ועל כן תקופת המינימום היא 1/2.

טענות העותר

- העותר סיים לרצות עד כה 24 חודשי מאסר שהם יותר מרבע מתקופת המאסר הכוללת שנגזרה עליו.
- יש לראות במאסר הנוכחי, הכולל מס' מאסרים בגין תיקים שונים, כמאסר אחד לצורך חישוב החופשות. זהו מאסרו השני של העותר ולכן תקופת המינימום היא 1/4.
- המבחן הינו מהותי ולא כמותי. מבחינה מעשית זהו המאסר השני (כניסה שנייה) שמרצה העותר, לאחר שסיים לרצות את מאסרו הראשון בשנת 2012.
- בעבר, בטרם תיקון "פקנ"צ החופשות", תנאי הסף של 1/4 מתקופת המאסר היה גורף לגבי כל האסירים. הרציונל שעומד מאחורי התיקון שנעשה הוא שאסיר שנכנס ויוצא נכנס ויוצא שלוש פעמים לפחות, יצטרך תקופת מינימום של מחצית מתקופת המאסר, כתנאי סף לחופשה. המסר היה ענישתי.
- עניינו של אסיר שנדון על מס' תיקים על עבירות שביצע בטרם כניסתו למאסר השני, איננו צריך להיות שונה מאסיר שצירף מס' תיקים ועליהם נדון בגזר דין אחד שההתייחסות אליו כאל אסיר המרצה עונש מאסר אחד.
- יש מקום לעשות אבחנה בין אסיר שביצע עבירה נוספת שלישית, לאחר שהחל בריצוי תקופת המאסר השני לבין אסיר שנידון על עבירות שביצע בטרם כניסתו למאסר השני.

תגובת המשיבה

- העובדה שהאסיר חוזר לבצע עבירות אחרי מאסרו הראשון, תוך תקופה קצרה, יש בה כדי להצביע על מסוכנותו לציבור.
- כל אחת מתקופת המאסר שנגזרו בכתבי אישום והליכים נפרדים, עומד בפני עצמו.

גם כאשר נאשם נידון לעונש מאסר שירוצה כולו בחופף לעונש מאסר אחד אותו הוא מרצה, נחשב העונש כעונש מאסר העומד בפני עצמו.

דין

לאחר שבחנתי את טענות הצדדים, נראית לי פרשנותה ועמדתה של המשיבה.

במובן מסוים דומה העניין את להפעלת מאסר על תנאי. כאשר נאשם עובר עבירה נוספת אחת, המאסר על תנאי הוא "בר הפעלה" ונתון לשיקול דעת בית המשפט. אולם, כאשר נעברו יותר מעבירה אחת, לאחר העבירה שבמסגרתה הושת המאסר על תנאי, כי אז קיימת "חובת הפעלה". כיון שריבוי העבירות מצביע על אופי רצידיביסטי.

תמיכה לפרשנות המשיבה ניתן למצוא בהגדרת "מאסר" - לעניין סעיף יז' לפרק ג' לפקנ"צ.

בסיפא של ס"ק (2) מובהר:

"לעניין סעיף זה, "מאסר" ... לרבות מאסר המרוצה בדרך של עבודות שירות, מאסר בשל אי תשלום קנס או מאסר בשל ביטול שחרור על תנאי לפי חוק שירות על תנאי".

לפי הגדרה זו, אין צורך שהאסיר "יצא ויכנס" שלוש פעמים כדי שהתקופה המינימאלית-תנאי הסף לחופשה יהיה 1/2 מתקופת המאסר.

אין צורך במאסר ממש מאחורי סורג ובריח. אפילו עבודות שירות נחשבות למאסר לצורך כך.

הכללת מאסר בגין ביטול שחרור על תנאי מלמדת שאין צורך בכך שהמאסר השלישי ייגזר בגין עבירה שנעברה **לאחר** המאסר השני.

מקרה דומה נדון בתיק עת"א 30393-02-17 (מחוזי מנהלי - ת"א) **ניר אליהו נ' שב"ס** (כב' השופט אברהם הימן).

אני מסכים עם הקביעה שם כי מדובר במס' תקופות מאסר שונות אותן מרצה האסיר זו אחר זו בהתאם לסעיף 46 לחוק העונשין.

משכך, הרי שעונשי המאסר הנוספים שהושתו על העותר הינן תקופת מאסר שלישית ורביעית וחמישית.

(ראה גם עת"א 17949-03-15 **יצחק ביטון נ', שב"ס** (החלטה מיום 27/5/14).

זוהי הפרשנות התכליתית הרצויה והנכונה. פרשנות העולה בקנה אחד עם לשון ההוראה בפקנ"צ.

יש לזכור כי יציאה לחופשה איננה זכות מוקנית אלא פריבילגיה לאסיר הניתנת על פי שיקול דעתה של הרשות המוסמכת.

לפיכך, העתירה נדחית.

ניתנה היום, כ"ב אלול תשע"ז, 13 ספטמבר 2017, בהעדר הצדדים.